

1988. Så er møllevingerne ved at blive sat på plads efter den omfattende reovering af møllen

2009. En stille septemberdag blev den løgformede møllehat, nu beklædt med kobber, sat på plads. Et skønt syn.

og der blev fabrikeret fiskekasser, skibstømmer og bundgarnspæle. I 1919 overtog Hans Bruun mølle og savværk, men med elektricitetens indtog blev der efterhånden stille på møllen, og driften blev indstillet omkring 1930. Savværket blev flyttet op på Ny Stenderupvej 20, hvor Hans Bruun havde sin privatbolig. Der blev oprettet en forening, som havde til formål at bevare møllen. "Foreningen til Trente Møllens bevarelse" så dagens lys og den eksisterede i mange år, men kunne aldrig rejse midler til at restaurere møllen. Med årene lignede Trente Mølle mest af alt en ruin, og i 1984 blev møllen overtaget af arkitekt Jan Hansen på Østrupgård, og en storstilet restaurering blev iværksat. Møllen kom igen til at fremstå som ny, men ak og ve, den forfaldt igen med lynets hast, og i 1998 overtog Claus Bjørndal Bagger møllen. Lige siden har vi her på egnen med interesse set på og glædet os over enhver lille forbedring, der er foretaget på "vores" dejlige mølle. Claus har indrettet en spændende beboelse i møllen med sans for møllens sjæl.

Marie Kallehaug 2011

Trente Vandmølle

Trente Vandmølle ligger i Østrupgårds Ejerlav og i Håstrup Sogn. Siden 1970 har den efter ansøgning hørt til Broby Kommune, nu Faaborg-Midtfyn Kommune.

1500-tallet. Her omtales Trente Mølle som en lille vandmølle med én dam og én kværn. Møllen har sikkert ligget her i århundreder før. Møllen har været fæstegård under Østrupgård og blev frikøbt i 1874 af Christen Trentemøller.

1700-tallet. I første halvdel af 1700-tallet gik det ikke ret godt for Trente Mølle. Gården brændte i 1738, og skiftende fæstere magtede ikke at genopbygge den. Først da Hans Hansen Wollenberg fra Norge kom til møllen i 1768, kom der fremgang, og møllen var i denne slægts fæste/eje i de næste 150 år.

1800-tallet. I 1805 fik sønnen Hans Hansen Wollenberg fæstebrev på Trente Mølle. Han var en meget driftig og opfindsom landmand, men sine opfindelser udi mølleriet delte han ikke gerne med andre. I 1832 blev Hans Wollenbergs enke gift med møllersvend Rasmus Hansen på Sdr. Broby Vandmølle. Rasmus var også en dygtig landmand og møller. I 1863 overtog sønnen Christen gården, og han var en driftig mand, der opførte en vindmølle og moderniserede gården.

Trente Mølle omkring 1920. Gården var oprindelig firelænget med stråtag, og den høje bygning, som anes længst til højre, var møllebygningen. Det nye stuehus med bageri blev opført af Christen Trentemøller i 1886. Trente Vindmølle ses på toppen af møllebakken.

Omkring 1905. Der er travlhed på møllen. Møllerkuskene er klar til at køre ud til landmændene med det maledede korn, og til højre ses brødvognen, parat til sin tur rundt i flere sogne.

1900-tallet. Efter Christen Trentemøllers død i 1892 forsøgte hans børn at drive møllen, men i 1916 var det slut, og møllen gik nu en turbulent tid i møde indtil 1926 hvor Christian Hansen fra Glamsbjerg overtog møllen og med ham og Kaja kom der igen fremgangstider på Trente Mølle.

Der blev avlet bær og oprettet konservesfabrik og i de travle perioder var der et halvt hundrede sæsonarbejdere ansat.

I 1972 overtog skuespiller Preben Kaas møllen, men han måtte sælge den i 1980, og to ejerskift senere endte gården i 1985 på tvangsauktion.

I 1987 overtog Skov- og Naturstyrelsen Trente Mølle og i dag er der naturskole, energiskole og kursusvirksomhed på Trente Mølle, drevet af en selvejende institution.

Stedet er også populært til fester, hvor der er mulighed for overnatning.

Sct. Olufs Kilde, springer i i haven med op til 50.000 liter vand i døgnet. Kilden bliver til Dyrehavebækken og løber til Gl. Stenderup og videre til Sandholt og Odense Aa. Vandet har indtil for en halv snes år siden været brugt i husholdningen på Trente mølle.

Trente Vindmølle

I 1872 købte Christen Trentemøller på Trente Mølle en jordlod på ca. tre ha af gårdmand Hans Nielsen på matr. 6a i Gl. Stenderup. Parcellen bestod nærmest af en stor bakke på ikke mindre end 82 meter over havet, men den var meget velegnet til en vindmølle, og det var netop hvad Trentemølleren havde i tankerne.

Vindmøllen blev opført for at supplere vandmøllen, det vil sige, at når det blæste om natten, måtte folkene op, for at udnytte vinden mest muligt, for det kneb for vandmøllen at følge med den stigende efterspørgsel på maling af korn.

Vindmøllen var en såkaldt gallerihollænder med løgformet hat og et vindfang på 30 alen. Den var forsynet med jernaksel og regulerende sejlssystem.

I 1885 blev der oprettet et savværk ved vindmøllen. Savværket kom fra Rindsholm ved Viborg, hvor det var blevet trukket af et vandhjul. Efterhånden som omegnens skove groede til, blev der meget arbejde på savværket. Der blev savet bygningstømmer til de sydfynske øer, der ikke selv havde skove,

1920'erne. Trente Vindmølle tegnet af Adolf Eilersen, V. Hæsing. Den nye landevej nord om møllen var nylig blevet anlagt til erstatning for den tidligere vej, der gik syd om møllen.